

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP – 4112-02-04/2012

S/12/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 56 92, F +48 22 444 55 94

kgp@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	S/12/003 – Realizacja przez wojewodów niektórych obowiązków określonych w ustawie z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
<i>Kontroler</i>	Marzena Antoniak, główny specjalista kp, upoważnienie do kontroli nr 080984 z dnia 20.06.2012 r.
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie, 31-156 Kraków ul. Basztowa 22
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Jerzy Miller, Wojewoda Małopolski

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie od dnia 22 czerwca do dnia 9 lipca 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim kontrolę w zakresie przygotowania i realizacji zadań związanych z art. 6 ust. 1 pkt 3 *ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej*², dotyczących oświadczeń o miejscu/miejscach zamieszkania po przybyciu na terytorium RP właścicieli nieruchomości lub ich spadkobierców złożonych w postępowaniach w sprawie realizacji prawa do rekompensaty prowadzonych na podstawie tej *ustawy*.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2005 - 2012 (I półrocze) w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim były stosowane wymogi wynikające z postanowień art. 6 ust. 1 pkt 3 ww. *ustawy*.

Zgodnie z postanowieniami tego artykułu, do wniosku osoby uprawnionej o potwierdzenie prawa do rekompensaty, złożonego do wojewody nie później niż do dnia 31 grudnia 2008 r. były dołączone dowody potwierdzające miejsce lub miejsca zamieszkania wnioskodawcy, a w przypadku o którym mowa w art. 3 ust. 2 (czyli wtedy, gdy prawo do rekompensaty przysługuje spadkobiercom), również dowody potwierdzające miejsca zamieszkania osób, o których mowa w art. 2³ (właściciela nieruchomości) lub art. 3⁴ (spadkobiercy) po przybyciu na obecne terytorium RP. W przypadku braku tych dowodów do wniosku dołączone były oświadczenia wnioskodawcy o miejscu lub miejscach zamieszkania tych osób. W przeważającej ilości oświadczenia zostały złożone wg wzoru opracowanego w MUW, zgodnego z wymogami *ustawy*. W sytuacji, gdy informacje zawarte przez wnioskodawcę w oświadczeniu nie były kompletne, Wojewoda wzywał pisemnie wnioskodawcę o uzupełnienie, wyznaczając 6-miesięczny termin.

Ocenę sformułowano na podstawie skontrolowanej próby 253 spraw⁵ wybranych losowo spośród 2524 prowadzonych przez Małopolski Urząd Wojewódzki⁶.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. Nr 169, poz. 1418 ze zm., dalej: *ustawa*.

³ Zgodnie z art. 2 *ustawy*, prawo do rekompensaty przysługuje właścicielowi nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli spełnia on łącznie wymogi: 1) był w dniu 1 września 1939 r. obywatelem polskim, zamieszkiwał w tym dniu na byłym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz opuścił je z przyczyn, o których mowa w art. 1 *ustawy* oraz 2) posiada obywatelstwo polskie.

⁴ Zgodnie z art. 3 ust. 2 *ustawy*, w przypadku śmierci właściciela nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, prawo do rekompensaty przysługuje wszystkim spadkobiercom albo niektórym z nich, wskazanym przez pozostałych spadkobierców, jeżeli spełniają wymóg określony w art. 2 pkt 2 *ustawy*, tj. posiadają obywatelstwo polskie.

⁵ Skontrolowano wszystkie sprawy z roku 2009 (117) i wszystkie z roku 2012 (16) oraz po 20 spraw z lat: 2005, 2006, 2007, 2008, 2010 i 2011.

⁶ Poza sprawami przekazanymi do innego właściwego Wojewody lub pozostawionymi bez rozpoznania na skutek m.in. braku możliwości ustalenia stron (łącznie ok. 1030 spraw).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wzór oświadczenia dla osób ubiegających się o potwierdzenie prawa do rekompensaty, które należy złożyć wraz z wnioskiem o rekompensatę w sytuacji, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy.

Opis stanu faktycznego

W Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w październiku 2005 r. został opracowany wzór oświadczenia wnioskodawcy o miejscu lub miejscach zamieszkania właściciela nieruchomości bądź spadkobierców, określonego w art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy pod nazwą „Oświadczenie wnioskodawcy o miejscach zamieszkania na obecnym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”. Wzór tego oświadczenia nie zawierał wskazania dla informacji o spadkobiercach oraz ich miejscach zamieszkania po przybyciu na obecne terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wymaganych przez art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy.

W dniu 2 kwietnia 2007 r. wzór oświadczenia został zmodyfikowany i dostosowany do wymogów ustawy. W treści oświadczenia wprowadzono rozróżnienie osób, które zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy są zobowiązane do podania informacji na temat miejsca zamieszkania po przybyciu na terytorium RP, tzn. właściciela nieruchomości oraz spadkobierców. Wzór pod nazwą „Oświadczenie wnioskodawcy o miejscach zamieszkania po przybyciu na obecne terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” jest wzorem obowiązującym w MUW do stosowania od dnia 2 kwietnia 2007 r., zatwierdzonym przez ówczesnego Zastępcę Dyrektora Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Oświadczenia, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy złożone w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

2.1. Liczba złożonych oświadczeń.

Opis stanu faktycznego

Na podstawie skontrolowanej próby 253 spraw z lat 2005-2012 (I półrocze) Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że wnioskodawcy złożyli 316 oświadczeń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy. Natomiast w 70 zbadanych sprawach nie było złożonych oświadczeń o miejscu lub miejscach zamieszkania właściciela bądź spadkobierców.

Pan Tomasz M. Turaj Dyrektor Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości, z up. Wojewody Małopolskiego wyjaśnił⁷, że brak oświadczeń w aktach spraw wynika z następujących przyczyn: w części spraw znajdują się dokumenty potwierdzające miejsca zamieszkania właściciela nieruchomości i/lub jego spadkobierców, w części spraw wnioskodawcy nie odpowiedzieli na wezwanie o usunięcie braków wystosowane przez Wojewodę Małopolskiego w trybie w art. 6 ust. 6 ww. ustawy, część wniosków została złożona po ustawowym terminie, w części spraw MUW nie

⁷ Wyjaśnienia pisemne dla kontrolera NIK z dnia 6 lipca 2012 r.

mógł ustalić stron postępowania (nieznani są spadkobiercy zmarłych wnioskodawców) i w związku z tym nie miał możliwości wystosowania wezwania o uzupełnienie brakujących informacji (24 sprawy). W sprawach, w których nie zostały złożone oświadczenia, Wojewoda Małopolski wydał 15 decyzji odmownych o potwierdzenie prawa do rekompensaty, 4 decyzje umorzeniowe oraz wystosował 22 wezwania do wnioskodawców o uzupełnienie braków we wnioskach o potwierdzenie prawa do rekompensaty, natomiast 2 postępowania są na etapie ustalania stron postępowania, a 3 postępowania zostały zawieszone przez MUW.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2.2. Zgodność oświadczeń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy, złożonych w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim przez wnioskodawców ze wzorem oświadczenia stosowanym w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że na 316 złożonych przez wnioskodawców oświadczeń o miejscu lub miejscach zamieszkania właściciela nieruchomości bądź spadkobierców, 38 oświadczeń nie zostało złożonych według wzoru opracowanego w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim. Oświadczenia te zostały wypełnione na wzorach innych urzędów wojewódzkich lub przygotowane przez wnioskodawców. W przypadkach, gdy informacje w oświadczeniach nie były kompletne pod względem wymogów ustawy MUW wzywał na piśmie wnioskodawców o uzupełnienie braków w trybie art. 6 ust. 6 ustawy.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2.3. Zgodność informacji zawartych w oświadczeniach w sprawie miejsca/miejsc zamieszkania po przybyciu na obecne terytorium Polski właściciela nieruchomości lub spadkobiercy z danymi zawartymi w aktach spraw.

Opis stanu
faktycznego

Na 253 skontrolowane sprawy, w których wnioskodawcy złożyli oświadczenia o miejscu lub miejscach zamieszkania właściciela nieruchomości bądź spadkobierców, w 3 przypadkach nie było możliwe jednoznaczne ustalenie na podstawie akt spraw, która osoba przybyła na terytorium RP (właściciel czy spadkobierca) i czy jest to zgodne z informacją zawartą na ten temat w oświadczeniu. W związku z powyższym, jedno z postępowań zakończyło się decyzją odmowną Wojewody Małopolskiego, drugie postępowanie zostało zawieszone na wniosek strony (wnioskodawcy), a w trzeciej sprawie Wojewoda

Małopolski wystosował do wnioskodawcy wezwanie o uzupełnienie braków w trybie art. 6 ust. 6 ustawy.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa
Miejscowość

, dnia 18 lipca 2012 r.
data

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Kontroler
(-) Marzena Antoniak
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
(-) Andrzej Otrębski

.....
podpis

.....
podpis